

ТЕХНОЛОГИЯ ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА АКТИВНО ПАРТНЬОРСТВО УЧИТЕЛ - РОДИТЕЛ В УСЛОВИЯТА НА ОБУЧЕНИЕ ОТ РАЗСТОЯНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

Гюлтане Р. Мюмюн

СУ „Свети Климент Охридски“, гр. Пловдив

Резюме: В настоящата статия се разглежда възможността за прилагане на технология, чрез която се стимулира партньорството и сътрудничеството учител - родител в условията на обучение от разстояние в електронна среда. Съвременният образователен процес представлява динамична и постоянно обновяваща се система, която създава възможности за успешна реализация на учениците след завършването им и води до сплотяване на трите общности, свързани с него - тази на родителите, учителите и учениците. Имайки предвид факта, че семейната среда пряко влияе върху успешната социализация и възпитанието на децата, се налага търсене на възможности за оптимизиране участието на родителите в образователния процес чрез създаване на работещи партньорства с учителите за пълноценна реализация на учениците. Затова е необходимо да се поставя акцент върху промяна на педагогическите взаимодействия, екипната работа, активното включване на родителя в самия образователен процес, включването на дигиталните технологии в образованието, в съответствие с променящите се модели за организация на учебния процес и предоставянето на равни възможности за реализиране на по-качествено образование на учениците. В статията е споделен екипов класов проект „Необятната красота на слънчевата система“, който е реализиран съвместно с учениците от четвърти клас и техните родители.

Ключови думи: - обучение от разстояние в електронна среда, активен образователен модел учител - родител - ученик, екипен класов проект „Необятната красота на слънчевата система“

TECHNOLOGY TO STIMULATE AN ACTIVE TEACHER - PARENT PARTNERSHIP IN THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING IN AN ELECTRONIC ENVIRONMENT

Gultane Mumyun

Saint Kliment Ohridski Secondary School, Plovdiv city

Abstract: This article examines the possibility of implementing technology that stimulates teacher-parent partnership and cooperation in the conditions of distance learning in an electronic environment. The modern educational process is a dynamic and constantly renewing system, which

creates opportunities for the successful realization of students after their graduation and brings together the three communities associated with it - that of parents, teachers and students. Bearing in mind the fact that the family environment directly affects the successful socialization and upbringing of children, it is necessary to search for opportunities to optimize the participation of parents in the educational process by creating working partnerships with teachers for the full realization of students. Therefore, it is necessary to place an emphasis on changing the pedagogical interactions, teamwork, the active involvement of the parent in the educational process itself, the inclusion of digital technologies in education, in accordance with the changing models for the organization of the educational process and the provision of equal opportunities for the realization of better education for students. The article shares a team class project "The Vast Beauty of the Solar System", which was implemented jointly with fourth-grade students and their parents. Keywords: distance learning in an electronic environment, active educational model teacher - parent - student, team class project "The immense beauty of the solar system".

1.Увод

Съвременният образователен процес се отличава с изключителна динамика, която се обуславя от различията на участващите в него ученици, учители и родители. Прякото влияние на семейната среда върху успешната социализация и възпитанието на учениците, налага да се търсят възможности за оптимизиране участието на родителите в самия образователен процес, като изключително важно е да се създадат ефективни партньорства с учителите за по-успешна реализация на обучаващите се.

Педагогическата комуникация се описва като предизвикателство към професионализма на учителите и умението им да изграждат ефективни взаимоотношения, защото междуличностната комуникация се отличава с непрекъсната смяна на комуникативните роли и по този начин придобива реципрочен и асиметричен характер (Цветанска, 2006).

Училищните институции постоянно трябва да се развиват и да се адаптират, за да могат да осъществяват основната си мисия да подготвят учениците си да бъдат успешни в сложния и взаимосвързан свят, изправен пред бързи технологични, културни, икономически и демографски промени. Затова, много важно е прилагането на иновации в образователния процес, които имат за цел да формират и развиват познавателните способности на учениците. Иновативните форми, подходи и методи превръщат ученика, а също така и неговите родители, в активни участници в учебно-възпитателния процес, като ги поставят в центъра на образователното взаимодействие.

Смисълът на сътрудничеството семейство-училище е да се създаде такава среда, която е най-благоприятна за стимулиране и насочване на индивидуалното и социално развитие; среда, която е нормална за радостен, щастлив и обогатяващ детето, родителите и учителите живот. Това сътрудничество по своята същност не е външно поставена цел за всяка една от

институция, а следствие от присъщите и основни техни дейности, цели и принципи на педагогическия процес (Алексиева, 2006).

Семейството и училището могат да бъдат разгледани като две отделни системи, които са различни по структура и методи на педагогическо въздействие, но тясно свързани в една обща цел - успешното развитие и реализиране на детето. В училището утвърждава своето социално присъствие в групата съученици, демонстрирайки своето възпитание, познание, творческо отношение и култура на пресъздаване на заобикалящия го свят. Най-значимата действена връзка, която подпомага всички тези действия и отношения в училищната среда, и е в полза на детето, без да противоречи на ценностната му система, изградена в семейството, е пълноценната връзка и сътрудничество между семейството и училището. Това предполага съвместни координирани действия на учители и родители. Доброто партньорство учител - родител осигурява взаимна информация и взаимодействие за цялостното развитие и социализация на ученика. Основна задача за нас педагозите е как и по какъв начин да успеем да включим пълноценно родителите в образователния процес, а така също и как да се оптимизира дейността с тях. Цел на приложената технология е да се използва неизчерпаемия възпитателен потенциал, който притежава семейството, като родителите се включват активно във всички сфери на образователния процес.

Активното партньорство и взаимодействие между учители и родители е тема с високо обществено значение и нейната значимост за ефективен образователен процес, е многократно потвърдена в теорията и практиката. Семейството изиграва жизнено важна роля за постигане на добри резултати в работата на всеки учител. Родителите са най-влиятелните възпитатели на своите деца и затова възниква необходимост от нови модели за възпитание на личността в открита социална среда, както и за по-добри контакти между родители и учители. В повечето случаи родителите имат доверие на учителя, но често са слушатели, а не активни сътрудници в самия педагогическия процес. Моята позиция като учител е, че е невъзможно да бъдат постигнати високи успехи в работата с учениците в класа, ако не съществува добра комуникация и активно партньорство с техните родители, като е необходимо и те да бъдат преки участници в самия образователен процес. Най-важният отбор в образователния процес са: ученици - учители - родители, а най-успешни са не класовете с най-добрия учител, а тези, в които този екип е единен и сплотен в общата кауза - ефективност на обучението и успешно развитие и социализация на подрастващите.

2. Предпоставки за въвеждане на проектно базирано обучение в условията на ОРЕС

Комуникацията и социализацията са ключови моменти при възпитанието и обучението на учениците от начална възраст, като решаваща роля тук имат семейството, училището и най-вече активното сътрудничество и партньорство между тях. Основна функция на началното образование е осигуряване на адекватни условия за успешна социализация на ученика чрез разширяване на социалното пространство. Предпоставки за това са комуникативната

компетентност, социалните способности за взаимодействие и просоциално - ориентираното поведение.

Осъществявайки своята дейност в обществото на хора, с които е в непрекъснати контакти, човек, посредством общуването, формира и изгражда своята личност. Усвоява редица нравствени принципи на поведение (Шошева, 1997). Добрата комуникация между родителите и учителите е жизненоважна предпоставка за успеха на учениците. Колкото по-добра е връзката между тях, колкото повече информация разменят педагогическите специалисти и родителите, толкова по-високи образователни успехи и постижения ще имат учениците. Формите на двупосочна комуникация могат да бъдат: индивидуални срещи учител-родител; родителски срещи; телефонни обаждания; социални групи и групови чатове в интернет; бележници за кореспонденция /ученически книжки/; спортни празници и училищни викторини с цялата училищна общност /родители, ученици, училищен екип/; електронен дневник; виртуални класни стаи; използване на електронна поща или училищен сайт и други.

Съвместна работа на учителите с родителите на учениците се осъществява чрез разнообразни форми, като най-пълноценно е съчетанието на индивидуални, групови и колективни.

Прилагането на проектно базираните дейности е един много ефективен и иновативен метод на обучение, който дава изключително добри резултати.

Включването и на родителите в разработката на проекти по време на обучение от разстояние в електронна среда, оказва стимулиращо влияние върху активното партньорство и сътрудничество между учители и родители. Проектът може да се разглежда като тема за проучване (изследване) в контекста на дидактическите задачи (без да се противопоставя или елиминира предметната система за обучение), чието успешно разработване изисква както теоретични познания, така и практически действия. Това не изключва интердисциплинарния подход при проектно-базираното обучение, той е задължителен за цялостно и задълбочено проучване на темата. От тази гледна точка на учащите се поставят теми за разработване или проучване, които са подчинени на програмните изисквания и на образователните цели.

За планиране на работа по проект→ За наблюдение на поставени ориентири→ За синтезиране на събрана информация→ Изработване на макет „ Слънчевата система→ Изработване на презентация
Очаквани резултати: Обогаляване знанията за видовете планети
За планиране на работа по проект→ За наблюдение на поставени ориентири→ За синтезиране на събрана информация→ Изработване на макет „ Слънчевата система→ Изработване на презентация
Очаквани резултати: Обогаляване знанията за видовете планети.

Проектните дейности водят до пълноценна работа и сплотяване на трите субекта в обучителния процес. Мирогледът на учениците се променя и разнообразява, като

придобиват възможност за промяна на учебната среда: библиотеки, музеи, исторически забележителности.

А по време на ОРЕС /обучение от разстояние в електронна среда/ учениците и съответно техните родители имат възможност и за намиране на нужната информация и от различни интернет източници. Работата по проект е интерактивна стратегия за реализиране на връзката между теоретичните знания и практическата дейност на учениците, за свързване на обучението с техния реален житейски и познавателен опит, за осъществяване на пълноценна социализация и за ориентиране в съществуващата информационна среда като необходими компетентности на съвременната личност. А при включване и на родителите в дадена проектна дейност, те имат възможност за обогатяване на знанията си в тази насока и не само. Родителите имат възможност за: задълбочаване на емоционалната им връзка с детето; за създаване и сплотяване на екип между родителската аудитория при представяне на събраната информация и изработване на макета на слънчевата система; за активиране на работещо сътрудничество между учител - родител по време на онлайн часовете и получаването на инструкции, разяснения и отговаряне на въпроси, възникнали по време на разработване на самия проект.

Доброто партньорство и активно сътрудничество между учители и родители в учебно-възпитателния процес е един утвърден вариант за постигане на качествено обучение, добра социализация и развитие на подрастващите. Включването на семейството във всички дейности на реалния учебен процес е предпоставка за ускоряване процеса на социализация на учениците, а също така и достигане на ефективност от самия образователен процес.

Динамиката в общуването на родители и учители, честото им сътрудничество и партньорство, поемане на отговорност и участие в различни инициативи в учебния процес, работата им в екип, активира и стимулира учениците и им дава тласък в тяхното обучение и социализация. Именно, значимостта на партньорството между учители и родители в процеса на комуникация и обучение, обуславя моя мотив да се насоча към прилагане на тази технология за стимулиране на това сътрудничество по време на обучение в електронна среда, а именно, разработването на проектна дейност на тема "Необятната красота на слънчевата система", обединявайки предметите Човекът и природата и Технологии и предприемачество, по време на онлайн обучението, в която са включени не само учениците, а и техните родители по групи.

3. Технология за активно партньорство учител - родител в условията на обучение от разстояние електронна среда, постигнато чрез реализиране на проектна дейност под надслов: „Необятната красота на слънчевата система“.

Пълноценното взаимодействие между учители и родители е важно условие за превръщане на потенциалните заложи и възможности на учениците в реален факт. То повишава

ефективността на образователния процес и стимулира формирането на подрастващите като активни и отговорни личности на гражданското ни общество. Всестранното хармонично развитие на детската личност изисква единство, съгласуваност на всички дейности и действия от страна на възрастните - родители и учители. Ролята на семейството, на родителя, създаването на такава съгласуваност не може да се подцени, защото именно в семейството се поставят изходните позиции. Много показателна е фразата, че учителите са експерти в обучението и образованието, а родителите са експерти по отношение на собствените им деца. Всеки родител е изключително важен, ценен и значим.

Уповавайки се на това, аз реших по време на дистанционното обучение да направя междупредметна връзка и да организирам обединяване на работата в часовете по Човекът и природата и Технологии и предприемачество. Предложих на учениците и техните родители, да участват екипно в разработване на проектна дейност, свързана с тематика, изучавана в настоящия момент. Учениците тогава по Човекът и природата изучаваха Слънчевата система.

Родителите приеха позитивно моето предложение за тяхното включване в проекта и проявиха заинтересованост и желание за участие в реализирането му. За целта разделих учениците и техните родители на групи, които трябва да съберат и да представят синтезирана информация за планетите, които съм определила за тях. Всяка група имаше избран от тях "говорител", който да представи на останалите, събраните факти и интересна информация. След представянето на тази информация, групата трябваше екипно да изработи макет на Слънчевата система, който по-късно бе представен в изложба под надслов: „Необятната красота на Слънчевата система“.

Мисля че за всички беше истинско предизвикателство да работим заедно в онлайн среда и след това, при първа възможност, да направим изложба на съвместно изработените макети в училище. Въвличането на децата и техните родители в изработването на проекта допринесе за изграждане на важни умения; стимулира концентрацията, креативността и откривателския им дух за анализиране на събраната информация, нейното синтезиране и организиране, за да се достигне до крайна идея и реализиран проект; помогна за усъвършенстване на уменията им за работа в екип и за получаване на по-богата и изчерпателна информация и представа за Слънчевата система.

Моята цел тук беше да използвам пълния потенциал на учениците и техните родители от една страна, и най-вече, от друга страна, чрез екипната работа при организацията, подготовката и изготвянето на проекта, да се активира и стимулира едно ефективно сътрудничество и партньорство между мен и родителите, защото това е много важно условие за пълноценен и ефективен образователен процес.

4. Резултати и изводи от приложената технология за стимулиране на активно партньорство учител – родител в условията на обучение от разстояние електронна

среда

Оптималното взаимодействие между учители и родители е важно условие за превръщане на потенциалните заложби и възможности на учениците в реален факт. Активното сътрудничество между двете институции родител – учител, повишава ефективността на образователния процес и стимулира формирането на подрастващите като активни и отговорни личности на гражданското ни общество. В резултат на съвместната проектна дейност, реализирана по време на обучение от разстояние в електронна среда, в класа се изгради много активен модел на партньорство и добра активна комуникация между учителя и родителите. Приложената технология по време на дистанционното обучение повлияла положително върху активното сътрудничество и стимулира пълноценно и ефективно партньорство. В същото време, се получи сплотяване между учениците и по време на последвалата традиционна присъствена форма на обучение, се констатира една много позитивна и приятелска атмосфера в класа.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Алексиева, М. (2006). Взаимодействието семейство-училище. Казанлък: Ирита Принт ООД

Цветанска, С. (2006). Предизвикателства в педагогическото общуване. София: Просвета

Шошева, В. (1997). Общуване и педагогическа практика. Пловдив: Макрос 2000.